

UNIwersYTET GDAŃSKI

Wydział Nauk Społecznych

Nazwa Studiów Podyplomowych

STUDIA PODYPLOMOWE W ZAKRESIE SPECJALIZACJI w PSYCHOLOGII KLINICZNEJ

**INFORMACJE OGÓLNE
O PROGRAMIE KSZTAŁCENIA**

- **Studia podyplomowe/kurs dokształcający/szkolenie jako wyodrębniona część obszaru (obszarów) kształcenia:**
„Studia podyplomowe w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” w Uniwersytecie Gdańskim stanowią wyodrębnioną część obszaru kształcenia: nauki społeczne, realizowaną w Uczelni w sposób określony programem kształcenia.
- **Jednostka organizacyjna prowadząca studia podyplomowe/kurs dokształcający/szkolenie:**
Institut Psychologii / Wydział Nauk Społecznych UG
- **Forma studiów podyplomowych/kursu dokształcającego/szkolenia:**
„Studia podyplomowe w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” realizowane są w ramach ośmiu semestrów w formie niestacjonarnej. Liczba godzin zajęć teoretycznych przy uwzględnieniu planu studiów wynosi 530, a przewidywana minimalna liczba godzin stażu praktycznego - 1920.
- **Warunki ukończenia studiów podyplomowych:**
Warunkiem ukończenia „Studiów podyplomowych w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” jest przewidziane w programie studiów złożenie egzaminu kończącego studia podyplomowe oraz przygotowanie i złożenie pracy pogłądowej lub badawczej, wykazującej umiejętność wykorzystania wiedzy z zakresu psychologii klinicznej w wybranej szczegółowej ścieżce specjalizacyjnej uczestnika studiów. Egzamin kończący specjalizację (Państwowy Egzamin Specjalizacyjny - PESoz) to egzamin dwuczęściowy, składający się z egzaminu teoretycznego i praktycznego. Pozytywny wynik uzyskany w części egzaminu teoretycznego upoważnia absolwenta do podejścia do egzaminu praktycznego. Kwestie egzaminu rozstrzygają aktualne przepisy wykonawcze do obowiązującej ustawy o specjalizacjach w ochronie zdrowia. Zdania egzaminacyjne dla PESoz opracowywany i ustalany jest z konsultantem krajowym w dziedzinie psychologii klinicznej, odrębnie na każdą sesję egzaminacyjną.

- **Dokument potwierdzający ukończenie studiów podyplomowych/kursu dokształcającego/szkolenia:**

Absolwenci otrzymają świadectwo ukończenia „Studiów podyplomowych w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” wraz z zaświadczeniem o uzyskanych kwalifikacjach, wydane przez Uniwersytet Gdański.

- **Uzyskiwane uprawnienia/kwalifikacje/specjalność w ramach studiów podyplomowych/kursu dokształcającego/szkolenia:**

Do programu studiów podyplomowych zostały wdrożone wytyczne (wraz z celami) Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2002 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. nr 173, poz. 1419 oraz Dz. U. nr 208, poz. 1312).

Absolwent „Studiów podyplomowych w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” uzyskuje kwalifikacje praktyczne do pracy w instytucjach, których zadaniem i celem jest diagnostyka, opiniowanie oraz oddziaływanie psychologiczne i społeczne wobec osób z różnymi problemami rozwojowymi, zdrowotnymi (zarówno somatycznymi jak i psychicznymi), a także wobec osób zdrowych w zakresie profilaktyki pierwszego stopnia.

- **Profil absolwenta (możliwości związane z rozwojem kariery zawodowej lub kontynuacji kształcenia):**

Absolwent „Studiów Podyplomowych w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” uzyskuje świadectwo ukończenia studiów podyplomowych potwierdzające uzyskanie określonych w programie efektów kształcenia oraz wymaganej liczby punktów ECTS.

Program studiów obejmuje zagadnienia związane z diagnostyką, rozumieniem i metodami pracy terapeutycznej na każdym poziomie rozwoju człowieka (dzieci, młodzież, dorośli), dostosowanymi do potrzeb i możliwości zarówno osób zdrowych, jak z różnymi chorobami psychicznymi i somatycznymi oraz problemami klinicznymi.

Absolwent uzyskuje przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie samodzielnego stawiania klinicznej diagnozy psychologicznej; wskazywania i planowania postępowania terapeutycznego i / lub rehabilitacyjnego w zakresie wyznaczonym psychologiczną diagnozą pacjenta; stosowania psychologicznych metod leczenia, metod rehabilitacji; wydawania zaświadczeń, opinii i orzeczeń psychologicznych oraz projektowania, prowadzenia i ewaluacji programów profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego. Ponadto absolwent specjalizacji będzie uprawniony do udzielania konsultacji psychologicznych, wystawiania specjalistycznych zaświadczeń, opinii i orzeczeń, konsultacji w zakresie zdrowia publicznego i polityki społecznej oraz edukacji personelu medycznego.

W zależności od wybranej ścieżki kształcenia specjalizacyjnego szczegółowego absolwent uzyska także dodatkowe kompetencje szczegółowe:

1. PSYCHOLOGIA KLINICZNA ZABURZEŃ PSYCHICZNYCH:

- *samodzielna praca diagnostyczno-terapeutyczna z osobami doświadczającymi zaburzeń psychicznych i uzależnień*
- *wydawanie zaświadczeń, opinii i orzeczeń*

- *projektowanie, prowadzenie i ewaluacja programów promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych i uzależnień*
- *praca badawcza w dziedzinie psychologii klinicznej zaburzeń psychicznych*

2. PSYCHOLOGIA KLINICZNA CHORÓB SOMATYCZNYCH:

- *samodzielne diagnozowanie w oparciu o metody psychologiczne czynników psychologicznych w etiologii choroby somatycznej*
- *samodzielna praca diagnostyczno-terapeutyczna z chorującymi somatycznie*
- *samodzielne planowanie strategii postępowania psychologicznego ukierunkowanego na redukcję czynników ryzyka choroby somatycznej*
- *projektowanie, prowadzenie i ewaluacja programów promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych u chorych somatycznie*
- *praca badawcza w dziedzinie psychologii klinicznej chorób somatycznych*

3. NEUROPSYCHOLOGIA KLINICZNA:

- *samodzielna praca diagnostyczno-terapeutyczna w zakresie neuropsychologii*
- *samodzielne diagnozowanie w oparciu o metody psychologiczne czynników psychologicznych w etiologii chorób układu nerwowego*
- *prowadzenie diagnozy, pomocy i terapii psychologicznej w chorobach układu nerwowego*
- *samodzielne planowanie strategii postępowania psychologicznego ukierunkowanego na redukcję czynników ryzyka chorób układu nerwowego.*
- *projektowanie, prowadzenie i ewaluacja programów promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych u chorych somatycznie.*
- *prowadzenie oddziaływań rehabilitacyjnych w zaburzeniach spowodowanych chorobami układu nerwowego*
- *praca badawcza w dziedzinie neuropsychologii klinicznej*

4. PSYCHOLOGIA KLINICZNA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- *samodzielna praca diagnostyczno-terapeutyczna z dziećmi i młodzieżą, z uwzględnieniem kontekstu rodzinnego i środowiskowego*
- *samodzielne diagnozowanie w oparciu o metody psychologiczne czynników psychologicznych w etiologii chorób i zaburzeń okresu dzieciństwa i dorastania*
- *wydawanie zaświadczeń, opinii i orzeczeń*
- *samodzielne planowanie strategii postępowania psychologicznego ukierunkowanego na redukcję czynników ryzyka zaburzeń dziecięcych*
- *projektowanie, prowadzenie i ewaluacja programów promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń okresu dzieciństwa i dorastania*
- *praca badawcza w dziedzinie psychologii klinicznej dzieci i młodzieży*

- **Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia:**
„Studia podyplomowe w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” zakładają realizację efektów kształcenia w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplina psychologia.

- Czas trwania oraz planowany termin rozpoczęcia studiów podyplomowych/kursu dokształcającego/szkolenia:**
„Studia podyplomowe w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” trwają osiem semestrów. Planowany termin rozpoczęcia studiów podyplomowych „Specjalizacja w Psychologii klinicznej” – semestr zimowy roku akademickiego 2017/18.
- Liczba punktów ECTS uzyskiwana podczas studiów podyplomowych/kursu dokształcającego/szkolenia:**
„Studia podyplomowe w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” zakładają uzyskanie 146 punktów ECTS przypisanych do zajęć dydaktycznych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich (zajęcia dydaktyczne, egzaminy z przedmiotów objętych programem kształcenia, praktyki zawodowe, konsultacje z nauczycielami akademickimi), pracy własnej słuchacza (samodzielne studiowanie literatury, projekty realizowane przez słuchacza w trakcie studiów podyplomowych) oraz realizowanych staży praktycznych.
- Związek z Misją Uniwersytetu Gdańskiego i jego Strategią rozwoju:**
„Studia podyplomowe w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” na Wydziale Nauk Społecznych UG wpisują się w misję i strategię Uniwersytetu Gdańskiego, szczególnie w zakresie kształcenia w poszanowaniu zasad humanizmu, demokracji i tolerancji, wzmocnienia wspólnoty uczonych i słuchaczy w działaniu w służbie społecznej dla ogólnego dobra, a także czynienia słuchaczy podmiotem nauczania, doceniania ich roli w procesie poznawczym, wspierania aktywności społecznej oraz promowania rozwoju intelektualnego i wzbogacania osobowości. Studia mają na celu kształcenie cenionych absolwentów wyposażonych we wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne w życiu społecznym i rozwiązywaniu istotnych współczesnych problemów społecznych. Program studiów, zgodnie z misją Uniwersytetu Gdańskiego, gwarantuje przekazywanie wiedzy w ślad za najnowszymi osiągnięciami nauki, ofertę kształcenia wysokiej jakości, wysoki poziom kwalifikacji absolwentów i ich dobre przygotowanie do kariery zawodowej, zgodne z oczekiwaniami sfery społecznej (potrzeb rynku pracy). Ponadto program studiów jest komplementarny ze Strategią Rozwoju i Strategią Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego.
- Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje) kandydata:**
„Studia podyplomowe w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” są adresowane do dyplomowanych magistrów psychologii po ukończeniu jednolitych, magisterskich studiów pięcioletnich w polskiej uczelni lub uczelni zagranicznej, w obrębie której kształcenie uznane zostało za równorzędne w Rzeczypospolitej Polskiej oraz spełniającej wymogi rozporządzenia co do posiadanych kwalifikacji i wykonywania czynności zawodowych zbliżonych z programem specjalizacji. Dodatkowo kandydat musi w ciągu ostatnich trzech lat wykonywać co najmniej przez okres roku czynności zawodowe zgodne z programem specjalizacji w dziedzinie psychologii klinicznej.

- **Warunki i tryb rekrutacji:**

Rekrutacja odbywa się w toku rekrutacji przeprowadzanej zgodnie z postępowaniem kwalifikacyjnym, które stanowi integralną część zasad organizacyjnych specjalizacji.

Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza komisja kwalifikacyjna powołana przez Dyrektora Instytutu Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego, w skład której wchodzi:

- *dyrektor Instytutu Psychologii UG;*
- *przedstawiciel jednostki szkolącej posiadający tytuł naukowy lub tytuł specjalisty w dziedzinie psychologii klinicznej;*
- *konsultant wojewódzki Wojewody Pomorskiego w dziedzinie psychologii klinicznej;*
- *przedstawiciel Pomorskiego Centrum Zdrowia Publicznego;*
- *przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.*

Dyrektor Instytutu Psychologii UG zwołuje posiedzenie komisji kwalifikacyjnej. Konsultant wojewódzki (przedstawiciel konsultanta krajowego) pełni funkcję jej przewodniczącego.

Jednostka szkoląca przeprowadza postępowanie kwalifikacyjne w terminie do 30 dni od dnia określonego w § 1 ust. 1 regulaminu, które obejmuje:

- *ocenę formalną wniosku;*
- *postępowanie konkursowe - polegające na dodatkowym przeprowadzeniu rozmowy kwalifikacyjnej - w przypadku gdy liczba osób ubiegających się o rozpoczęcie studiów podyplomowych przekroczy liczbę wolnych miejsc.*

Zakres, kryteria i sposób oceny rozmowy kwalifikacyjnej:

- *Celem rozmowy kwalifikacyjnej jest określenie wstępnych kompetencji kandydata uprawniających do rozpoczęcia studiów podyplomowych w zakresie specjalizacji w psychologii klinicznej oraz wyłonienie ostatecznych kandydatów*
- *Rozmowa powinna dotyczyć zarówno motywacji do podjęcia specjalizacji jak i związanych ze specjalizacją treści merytorycznych.*
- *Zakres rozmowy kwalifikacyjnej obejmuje następujące elementy:*
 - *motywacja kandydata,*
 - *dotychczasowe doświadczenie zawodowe kandydata (osiągnięcia, staż pracy, dorobek naukowy),*
 - *dotychczas ukończone kształcenie podyplomowe (kursy, staże, inne szkolenia) w szczególności związane tematycznie z przedmiotem specjalizacji,*
 - *znajomość języków obcych,*
 - *inne elementy wpisane zgodnie z programem studiów podyplomowych.*

Maksymalną liczbę osób, które mogą być przyjęte na szkolenie specjalizacyjne określa się na 40 osób w cyklu naboru co dwa lata (20+20)

- **Różnice wobec programów kształcenia innych studiów podyplomowych/kursów dokształcających/szkoleń prowadzonych w UG, o podobnie określonych celach i efektach kształcenia:**

„Studia podyplomowe w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” ze względu na możliwości osiągnięcia efektów kształcenia oraz uzyskiwane kwalifikacje są unikatowe w obrębie Uniwersytetu Gdańskiego. W skali natomiast kraju jedynie w Instytucie Psychologii UAM w Poznaniu realizowany jest podobny program, obejmujący zarówno przygotowanie teoretyczne jak i praktyczne. W innych ośrodkach akademickich (w woj. pomorskim poza Instytutem Psychologii UG ośrodkiem akredytacyjnym jest Gdański Uniwersytet Medyczny) studia podyplomowe ograniczone są do cz. teoretycznej.

Żadne z aktualnych studiów podyplomowych organizowanych w Instytucie Psychologii nie pozwalają na uzyskiwanie takich uprawnień i kwalifikacji formalnych jak specjalizacja. Potencjalne zbieżności w programach studiów można natomiast dostrzec ze studiami podyplomowymi „Diagnostyka psychologiczna”, „Wczesne wspomaganie oraz edukacja i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwoju.

Specjalizacja w psychologii klinicznej w porównaniu z wyższej wymienionymi studiami poszerza zakres wiedzy i umiejętności oraz działań praktycznych słuchacza ze względu na swoją specyfikę przedmiotową, wysoce specjalistyczny charakter wiedzy, umiejętności, podejmowanych oddziaływań oraz profil absolwenta opisany w powyższym załączniku.

• **Kadra dydaktyczna studiów podyplomowych/kursu dokształcającego/szkolenia:**

- **Prof. dr hab. Elżbieta Adamkiewicz-Drożyńska** – Kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, specjalista pediatrii i onkologii dziecięcej.
- **dr hab. Małgorzata Basińska, prof. UKW** - specjalista psychologii klinicznej, Kierownik Zakładu Diagnostyki Psychologicznej Instytutu Psychologii UKW, 30 letnie doświadczenie w pracy z pacjentami, przede wszystkim somatycznymi. Twórca i współtwórca kilku metod diagnostycznych.
- **prof. dr hab. med. Leszek Bidzan** – Kierownik Katedry Psychiatrii i Kliniki Psychiatrii Rozwojowej, Zaburzeń Psychotycznych i Wieku Podeszłego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, specjalista psychiatra.
- **Prof. zw. dr hab. Mariola Bidzan** - psycholog kliniczny, Kierownik Zakładu Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii Instytutu Psychologii UG, Dyrektor Instytutu Psychologii UG; Specjalista Terapii Środowiskowej, 30 letnie doświadczenie w pracy z pacjentami, zarówno z zaburzeniami psychicznymi jak i somatycznymi. Twórca i współtwórca kilku metod diagnostycznych. Zainteresowania naukowe i praktyczne obejmują: psychologię kliniczną, psychologię zdrowia, neuropsychologię medyczną.
- **mgr Ilona Bidzan-Bluma** – neuropsycholog, pracownik IM Studio Diagnostyka i Terapia Neuropsychologiczna w Gdańsku, NZOZ Eskulap w Gdańsku i w Gdyni, współpracownik Instytutu Psychologii UG, Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej, Stowarzyszeń Pacjentów: z SM, z FAS, Świętego Walentego. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą neuropsychologii klinicznej, diagnostyki i rehabilitacji neuropsychologicznej, współtwórca polskiej wersji językowej Mindstreams TM Interactive Computer Tests - Neurotrax TR.
- **dr hab. Aneta R. Borkowska, prof. UMCS** - specjalista neuropsychologii dzieci, Prodziekan ds Nauki Wydz. Pedagogiki i psychologii UMCS, profesor w Zakładzie

Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii Instytutu Psychologii UMCS, 30 letnie doświadczenie w pracy z pacjentami, przede wszystkim dziećmi i młodzieżą z problemami neuropsychologicznymi. Twórca wielu metod diagnozy neuropsychologicznej.

- **dr Marcin Charczyński** – Kierownik Ośrodka Terapii Uzależnień w Gdańsku, specjalista psycholog kliniczny, specjalista terapii uzależnień
- **dr Magdalena Chrzan-Dętkoś** – adiunkt w Zakładzie Psychologii i Psychopatologii Rozwoju w Instytucie Psychologii UG, psycholog, psychoterapeuta. Twórca m.in. Krótkiej Skali Rozwoju Dziecka.
- **dr Joanna Chromik-Covacs** – specjalista psychologii klinicznej, z 15 letnim stażem pracy, Posiada doświadczenie w zakresie diagnozy i terapii dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, specjalizuje się w pracy z dzieckiem z ADHD.
- **dr Dorota Dykalska-Bieck** - adiunkt w Zakładzie Psychologii i Psychopatologii Rozwoju w Instytucie Psychologii UG, psycholog, specjalizuje się w diagnostyce psychologicznej dzieci.
- **dr Katarzyna Guzińska** - psycholog kliniczny, 25 letnie doświadczenie w pracy z pacjentami, przede wszystkim z problemami kardiologicznymi i psychicznymi. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą psychologii klinicznej, w szczególności psychosomatyki.
- **dr hab. Michał Harciarek, prof. UG** - profesor nadzw. w Zakładzie Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii w Instytucie Psychologii UG. Kierownik Studiów Doktoranckich na Kierunku Psychologia. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą neuropsychologii medycznej.
- **mgr Maria J. Hojczyk** - psycholog kliniczny, asystent w Gdańskim Centrum Zdrowia Sp. z o.o., wieloletni pracownik Woj. Szpitala Psychiatrycznego im. T. Bilikiewicza, współpracownik Instytutu Psychologii UG. Specjalista Terapii Środowiskowej. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą psychologii klinicznej, w szczególności psychopatologii i diagnostyki klinicznej.
- **dr hab. Bernadetta Izydorczyk, prof. UJ** - Konsultant Krajowy w dziedzinie psychologii Klinicznej, psychoterapeuta, Dyrektor Instytutu Psychologii Stosowanej UJ, 30 letnie doświadczenie kliniczne, w tym przede wszystkim z osobami z zaburzeniami odżywiania.
- **dr Anna Jankowska** - adiunkt w Zakładzie Psychologii i Psychopatologii Rozwoju w Instytucie Psychologii UG, psycholog, specjalizuje się w psychologii rozwoju.
- **prof. zw. dr hab. Krzysztof Jodzio** - psycholog kliniczny, Kierownik Zakładu Psychologii Ogólnej w Instytucie Psychologii UG. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą neuropsychologii klinicznej. Współpracownik Kliniki Rehabilitacji Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.
- **dr Joanna Kozaka** - specjalista psychologii klinicznej, psychoterapeuta, psychoonkolog, adiunkt w Zakładzie Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii w Instytucie Psychologii UG oraz pracownik Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Katedra i Klinika Onkologii i Radioterapii). Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą psychologii klinicznej, w szczególności psychoonkologii.
- **prof. dr hab. med. Dariusz Kozłowski** – Kierownik Kliniki Kardiologii i Elektroterapii Serca Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, specjalista kardiologii i elektrokardiografii
- **dr hab. Małgorzata Lipowska, prof. UG** - specjalista psychologii klinicznej dzieci i młodzieży, Prodziekan ds. Nauki WNS UG, Konsultant wojewódzki w dziedzinie

Psychologii Klinicznej, Kierownik Zakładu Psychologii Międzykulturowej i Psychologii Rodzaju; zajmuje się m.in. problemami rozwojowymi dzieci i młodzieży, w tym współwystępowaniem dysleksji i ADHD. Twórca wielu metod diagnozy neuropsychologicznej oraz zw. z obrazem ciała.

- **dr Arkadiusz Mański** – psycholog i logopeda, adiunkt w Zakładzie Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii w Instytucie Psychologii UG współpracownik Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Klinika Chorób Rzadkich). Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą psychologii klinicznej i rehabilitacji, w szczególności problemów chorych i ich rodzin z chorobami rzadkimi.
- **dr n. med. Joanna Moryś** – specjalista psychologii klinicznej, pracownik Kliniki Kardiologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Zakładu Psychologii Klinicznej GUMed
- **mgr Patrycja Naumczyk** - psycholog w Zakładzie Psychologii Ogólnej w Instytucie Psychologii UG. Jej zainteresowania dotyczą neuropsychologii oraz metod obrazowania pracy mózgu
- **dr Katarzyna Nowicka-Sauer** – specjalista psychologii klinicznej, od roku 1993 r. związana jest zawodowo z Katedrą Medycyny Rodzinnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, gdzie prowadzi zajęcia dydaktyczne z zakresu komunikacji klinicznej, zaburzeń psychicznych w chorobach somatycznych oraz percepcji choroby i jej uwarunkowań. Organizatorka i współprowadząca kursów psychoedukacyjnych dla pacjentów z toczeniem rumieniowatym układowym. Jej doświadczenia praktyczne obejmują długoletnią pracę diagnostyczną i terapeutyczną z pacjentami cierpiącymi na choroby przewlekłe, w tym głównie układowe schorzenia tkanki łącznej oraz pacjentami Oddziału Kardiochirurgii Szpitala Swissmed Vascular.
- **prof. zw. dr hab. Beata Pastwa-Wojciechowska** - psycholog kliniczny, Kierownik Zakładu Psychologii Osobowości i Psychologii Sądowej. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą psychologii klinicznej, sądowej. Dokonała adaptacji kilku metod zaburzeń osobowości.
- **dr Paulina Pawlicka** – adiunkt w Zakładzie Psychologii Międzykulturowej i Psychologii Rodzaju. dula, zajmuje się m.in. kulturowymi różnicami w rozwoju dzieci wielojęzycznych, okresem okołoporodowym z perspektywy matki i dziecka
- **mgr Marzenna Piekarska** – specjalista psychologii klinicznej, psychoterapeuta z 30 letnim doświadczeniem zawodowym w pracy z pacjentami z zaburzeniami psychicznymi (młodzieżą, dorosłymi) i ich rodzinami.
- **mgr Ilona Poćwierz-Marciniak** – neuropsycholog, asystent w Zakładzie Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii w Instytucie Psychologii UG. Kierownik Studiów Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą neuropsychologii klinicznej, rehabilitacji neuropsychologicznej i muzykoterapii.
- **dr Bartosz Radke** - psycholog, Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Tęcza” w dańsku, Dyrektor Pracowni Testów Psychologicznych i Pedagogicznych, współpracownik Instytutu Psychologii UG. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą diagnostyki psychologicznej dzieci i młodzieży, w szczególności diagnozy dziecka w kontekście gotowości szkolnej oraz ryzyka specyficznych trudności w nauce, diagnozy

specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu w poradnictwie psychologiczno-pedagogicznym.

- **dr hab. Wioletta Radziwiłłowicz prof. UG** – prof. w Zakładzie Psychologii i Psychopatologii Rozwojowej w Instytucie Psychologii UG, psycholog, specjalizująca się w zaburzeniach afektywnych dzieci i młodzieży
- **dr Urszula Sajewicz-Radtke** - psycholog, pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Tęcza” w Gdańsku, współpracownik Instytutu Psychologii UG. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą diagnostyki psychologicznej dzieci i młodzieży, w szczególności funkcjonalnej diagnozy dziecka w poradnictwie psychologiczno-pedagogicznym oraz nadpobudliwości ruchowej.
- **dr med. Jerzy Smutek** – adiunkt w Klinice Położnictwa Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, Kierownik Poradni Zaburzeń Trzymania Mocz, specjalista ginekologii i położnictwa
- **dr n.med. Anita Sumiła** – specjalista psychiatrii dzieci i młodzieży, ukończyła kurs przygotowujący do certyfikatu psychoterapeuty Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, systemowej terapii rodzin, psychotraumatologii ogólnej, socjoterapii, prowadzi szkolenia i badania z zakresu psychopatologii dzieci i adolescentów.
- **dr Aleksandra Szulman-Wardal** - adiunkt w Zakładzie Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii w Instytucie Psychologii UG, Kierownik Pracowni Psychologicznej z Zespołem Logopedów w Specjalistycznym Szpitalu w Kościerzynie. Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą psychologii rehabilitacji, zarówno w odniesieniu do diagnozy jak i terapii.
- **mgr Ewa Sulska** – specjalista psychologii klinicznej, psychoterapeuta, pracuje na Oddziale Dziennym Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego im. T. Bilikiewicza w Gdańsku.
- **prof. dr hab. Waldemar Tłokiński** – językoznawca, neurolog, profesor nauk humanistycznych, wykładowca akademicki, rektor szkół niepublicznych. W pracy naukowej specjalizuje się w zagadnieniach związanych z językoznawstwem stosowanym, komunikacją społeczną i kliniczną, neurolingwistyką i rehabilitacją.
- **dr hab. Dariusz Wiczorek** - specjalista neuropsychologii klinicznej, adiunkt w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym (Oddział Neurologii i Rehabilitacji Neurologicznej). Zainteresowania naukowe i praktyczne dotyczą neuropsychologii klinicznej, twórca licznych metod diagnozy neuropsycholog., np. pomijania stronnego.

- **Dokumentacja dotycząca programu kształcenia i sposobów jego realizacji:**

Dokumentację dotyczącą programu kształcenia i sposobów jego realizacji na „Studiach Podyplomowych w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej” stanowi:

- 1) opis zakładanych efektów kształcenia (w formie tabeli) odniesienia efektów kierunkowych do efektów obszarowych;
- 2) opis procesu kształcenia prowadzący do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, wraz z przypisanymi do poszczególnych modułów zajęć punktami ECTS, w formie tabeli odniesienia efektów kierunkowych do efektów przewidzianych w ramach modułów zajęć oraz w formie opisu poszczególnych modułów zajęć – sylabusów sporządzonych zgodnie

z zarządzeniem nr 98/R/14 Rektora z dnia 23 października 2014 r. w sprawie wzoru opisu przedmiotu (sylabusu) obowiązującego w Uniwersytecie Gdańskim;

3) plan studiów z podziałem na semestry i określeniem modułów/przedmiotów wraz z przyporządkowaną im liczbą godzin i punktów ECTS.

- **Zasoby materialne – infrastruktura dydaktyczna:**

Zajęcia teoretyczne będą realizowane w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego przez naukowców (badaczy, klinicystów, których obszary badań obejmują zagadnienia związane z psychologią kliniczną) oraz specjalistów-praktyków (posiadających bogate doświadczenie zawodowe zgodne z programem specjalizacji psychologii klinicznej. Program specjalizacji przewiduje ponadto staże realizowane zgodnie z wybranym obszarem szczegółowym specjalizacji. Staże odbywają się w specjalistycznych placówkach zdrowotnych na terenie Trójmiasta, z którymi zawarto już stosowne porozumienia.

- **Sposób prowadzenia zajęć:**

Rodzaj stosowanych metod dydaktycznych regulowany jest specyfiką przedmiotu i celami dydaktycznymi wyznaczanymi sobie przez prowadzącego zajęcia. W ramach studiów przewidywane są wykłady, konwersatoria, ćwiczenia audytoryjne oraz zajęcia praktyczne. Ze względu na specyfikę studiów oraz wymogi rynku pracy stawiane absolwentom w/w studiów nie przewiduje się stosowania metody kształcenia na odległość.

W Instytucie Psychologii bardzo powszechne jest korzystanie zarówno podczas wykładów, jak i ćwiczeń, z projektorów multimedialnych oraz innych materiałów, jak rzutniki pisma, odtwarzacze CD i DVD, magnetofony. Stosowanie tego rodzaju materiałów jest dużym ułatwieniem zarówno dla prowadzących zajęcia, jak i słuchaczy.

- **Działalność naukowa lub naukowo-badawcza:**

Zajęcia dydaktyczne na Studiach Podyplomowych w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej odbywają się na podstawie prowadzonych w jednostce organizacyjnej badań naukowych (słuchacz ma kontakt z najnowszymi wynikami badań). Działalność naukowa oraz naukowo-badawcza kadry dydaktycznej studiów jest podstawą programu studiów; specjalistyczna literatura autorstwa kadry dydaktycznej będzie wykorzystana zarówno w czasie zajęć, jak studiowana samodzielnie przez słuchaczy. Jest możliwe, że w czasie trwania studiów ich uczestnik będzie włączany (np. jako wykonawca badań) w działalność badawczą.

- **Dokumentacja związana z wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia:**

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych działa na podstawie uchwały nr 76/09 Senatu UG z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG z dnia 31 maja 2010 r. w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim oraz zarządzenia nr 49/R/10 Rektora UG z dnia 31 maja 2010 r. w sprawie składu Uczelnianego

i Wydziałowych Zespołów do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zakresu powierzanych im zadań.

Do określonego Systemu należą Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia utworzony zarządzeniem nr 1/2014 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych (Zarządzenie nr 1/2014 z dnia 1 października 2014 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 1/2011 Dziekana WNS z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie zasad funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych UG).

W ramach Systemu prowadzi się badania ankietowe zajęć oraz hospitacje zajęć. Badania dotyczące zajęć są prowadzone w formie badań elektronicznych gwarantujących studentom anonimowość wypowiedzi. Wyniki zbiorcze ankiet co roku są drukowane, przedstawiane osobom ankietowanym oraz gromadzone na Wydziale.

Rada Wydziału Nauk Społecznych co roku przyjmuje raport z samooceny Wydziału. Raport jest także publikowany na stronie internetowej Wydziału. Ponadto monitorowanie losów absolwentów należy do zadań Biura Karier UG.

Kształcenie na Wydziale Nauk Społecznych jest prowadzone zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Wydział współpracuje z podmiotami zewnętrznymi, które wspierają tę jednostkę w zakresie formułowania i oceny efektów kształcenia.

- **Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych:**

W określaniu efektów kształcenia dla programu kształcenia realizowanego na Studiach Podyplomowych w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej wykorzystano wyniki współpracy z i ośrodkami naukowo-badawczymi, m.in. z:

University of Florida, Gainesville, Department of Neurology, (prof. John B. Williamson), University of Florida, College of Medicine, Department of Neurology, (prof. Salsabil Hague, prof. Kenneth M. Heilman), Cognitive Neurology and Alzheimer's Research Centre, St. Joseph's Health Care London (prof. Andrew Kertesz), z Cognitive Neuroscience Division, Gertrude H. Sergievsky Center, Taub Institute for Research on Alzheimer's Disease and the Aging Brain, and the Department of Neurology, Columbia University Medical Center, New York, USA (prof. Stephanie Cosenito);

Resilience, Pediatric Psychology, and Neurogenetics Connections Lab, Department of Educational and Counselling Psychology, McGill University, Montreal, QC Canada (prof. Steven R. Shaw, prof. Colin Andrew Campbell); Department of Special Education, Northeastern Illinois University, USA (prof. Jolanta Jonak), Department of College of Arts and Sciences, National Lewis University, USA (dr Ramzia Duszynski); The Grieg Academy Music Therapy Research Centre, Uni Research Health, Bergen, Norway (dr Lucja Bieleninik, dr Christian Gold); The Academic College of Tel-Aviv Yaffo, Psychology Department, Izrael (prof. Avraham Schweiger), z którymi Instytut Psychologii UG wspólnie realizuje projekty.

Rezultaty dotychczasowej współpracy międzynarodowej, wykorzystanej w określaniu efektów kształcenia dla programu kształcenia realizowanego na studiach podyplomowych

w zakresie specjalizacji w Psychologii Klinicznej (wybrane wspólne rozdziały pracowników Instytutu Psychologii z badaczami w.w. placówek naukowo-badawczych):

- Harciarek M., Williamson J.B., Biedunkiewicz B., Lichodziejewska-Niemierko M., Dębska-Ślizień A., Rutkowski B. (2010), *Memory performance in adequately dialyzed patients with end-stage renal disease : is there an association with coronary artery bypass grafting?* *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*, 328, 881-889.
- Harciarek M., Williamson J.B., Biedunkiewicz B., Lichodziejewska-Niemierko M., Dębska-Ślizień A., Rutkowski B. (2012), *Risk factors for selective cognitive decline in dialyzed patients with end-stage renal disease : evidence from verbal fluency analysis.* *Journal of the International Neuropsychological Society*, 18, 1, 162-167.
- Kabasakalian A., Kesayan T., Williamson J.B., Skidmore F.M., Falchook A.D., Harciarek M., Heilman K.M. (2013), *Hypometric allocentric and egocentric distance estimates in Parkinson disease.* *Cognitive and Behavioral Neurology*, 26, 3, 133-139.
- Williamson J.B., Haque S., Burtis B., Harciarek M., Lamb D., Zilli E., Heilman K.M. (2014), *The influence of stimulus proximity on judgments of spatial relationships in patients with chronic unilateral right or left hemisphere stroke,* *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*, 36, 8, 787-793.
- Harciarek M., Kertesz A. (2011), *Primary Progressive Aphasia and Their Contribution to the Contemporary Knowledge About the Brain-Language Relationship,* *Neuropsychology Review*, 21(3), 71–287.
- Campbell C.A., Iwanowska J., Jankowska A.M. (2015), *Self-Awareness of Deficits in Cognitive Flexibility amongst Adolescents with High Functioning Autism Spectrum Disorder (conference paper);*
- Jankowska, A. M., Włodarczyk, A., Campbell, C., Shaw, S. (2015), *Parental attitudes and personality traits, self-efficacy, stress, and coping strategies among mothers of children with cerebral palsy,* *Health Psychology Report*, 3, (3), 246–259.
- Jonak J., Jankowska A.M., Duszyński R. (2015), *Practices Shaping U.S. Schools,* *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 4,1, 47-57.
- Bidzan, M., Bieleninik, Ł., Szulman-Wardal, A. (red.) (2015), *Niepełnosprawność ruchowa w ujęciu biopsychospołecznym,* Gdańsk: Wyd. Harmonia Universalis
- Bidzan, M., Bieleninik, Ł., Lipowska M. (2013). *The development of speech in early childhood in children from twin pregnancies with twin-twin transfusion syndrome (TTTS),* *Polish Psychological Bulletin*, 44(1), 9-20.
- Bidzan, M, Bieleninik, Ł. (2013). *Conditions of the Quality of Life and Life Satisfaction of Mothers of Preterm Babies in Poland.* *Journal of Socialomics*, 2(1), e117.
- Bieleninik Ł., Ghetti C., Gold Ch. (2016), *Music Therapy for Preterm Infants and Their Parents: A Meta-analysis.* *PEDIATRICS*, 138(3):e20160971
- Lawendowski, R., Bieleninik, Ł. (2017). *Identity and self-esteem in music and music therapy context: a review.* *Health Psychology Report*, 5 (2). doi: 10.5114/hpr.2017.647

- *Elkana, U., Schweiger, A., Pąchalska, M., Buliński, L., Lipowska, M., Bidzan, M. (2010). Plastyczność mózgu u dzieci z afazją poudarową na podstawie danych czynnościowego rezonansu magnetycznego (fMRI). W: M. Pąchalska, G.E. Kwiatkowska (red.). *Neuropsychologia a humanistyka*. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 49-74.*

PLAN STUDIÓW PODYPLOMOWYCH w zakresie SPECJALIZACJI w PSYCHOLOGII KLINICZNEJ

Lp.	PRZEDMIOT	ECTS	Liczba godzin		Forma zaliczenia
			wykłady	Staż praktyczny	
SEMESTR I					
1	Podstawy medycyny dla psychologów	5	50	-	Zaliczenie
2	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	9	25	120 (1 miesiąc)	Zaliczenie
3	Kliniczna diagnoza psychologiczna	9	25	120 (1 miesiąc)	Zaliczenie
Liczba punktów po I semestrze		23			
SEMESTR II					
4	Teorie psychologiczne w kontekście klinicznym	1	10	-	Zaliczenie
5	Diagnostyka i terapia w chorobach somatycznych – rola psychologa	14	30	240 (2 miesiące)	Zaliczenie
6	Zagadnienia neuropsychologii	15	50	240 (2 miesiące)	Zaliczenie
Liczba punktów po II semestrze		30			
SEMESTR III					
7	Prawidłowości rozwoju w okresie dzieciństwa i dorastania	2	20	-	Zaliczenie
8	Formy zaburzeń w okresie dzieciństwa i dorastania	5	45	-	Zaliczenie
9	Podstawy diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży	14	30	240 (2 miesiące)	Zaliczenie
Liczba punktów po III semestrze		21			
SEMESTR IV					
10	Podstawy opiniodawstwa w psychologii sądowej	4	30	-	Zaliczenie
11	Psychologia uzależnień	9	25	120 (1 miesiąc)	Zaliczenie
12	Interwencja kryzysowa	9	25	120 (1 miesiąc)	Zaliczenie
13	Etyka zawodowa i aspekty prawne pracy psychologa	2	25	-	Zaliczenie
14	Profilaktyka i promocja zdrowia	2	20	-	Zaliczenie
Liczba punktów po IV semestrze		26			
SEMESTRY V - VIII					
15	Realizacja bloku szczegółowego (1 moduł do wyboru)	46	120	720 (6 miesięcy)	
Liczba punktów po V - VIII semestrze		46			
ŁĄCZNIE		146	530	1920	Zaliczenie

BLOKI SZCZEGÓŁOWE (do wyboru):**MODUŁ I - PSYCHOLOGIA KLINICZNA ZABURZEŃ PSYCHICZNYCH**

L.p.	Moduł	Teoria – Liczba godzin	Staż – Liczba godzin	ECTS
1	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania wg ICD-10. Objawy psychopatologiczne i zespoły objawów	20 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8
2	Psychologiczna diagnoza zaburzeń psychicznych	20 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8
3	Psychologiczne koncepcje wyjaśniania zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania	20 h	-----	2
4	Poradnictwo i psychoterapia	20 h	2 miesiące (nie mniej niż 240 h)	12
5	Rehabilitacja i metody działań środowiskowych	20 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8
6	Psychologia kliniczna w orzecznictwie sądowym	20 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8

MODUŁ II - PSYCHOLOGIA KLINICZNA CHOROÓB SOMATYCZNYCH

L.p.	Moduł	Teoria – Liczba godzin	Staż – Liczba godzin	ECTS
1	Psychologiczne teorie zachowań i możliwości ich wykorzystania w praktyce psychologicznej wobec chorych somatycznie	20 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8
2	Symptomatologia i terapia chorób somatycznych	30 h	2 miesiące (nie mniej niż 240 h)	13
3	Dynamika zmian psychicznych w przebiegu chorób somatycznych	20 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8
4	Specyfika diagnozy psychologicznej w chorobach somatycznych	15 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	7
5	Pomoc , terapia i interwencja psychologiczna w chorobach somatycznych	25 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8
6	Profilaktyka, promocja i prewencja zdrowia w chorobach somatycznych	10 h	-----	2

MODUŁ III - NEUROPSYCHOLOGIA KLINICZNA

L.p.	Moduł	Teoria – Liczba godzin	Staż – Liczba godzin	ECTS
1	Mózgowa organizacja zachowania z perspektywy neuropsychologii i nauk neurobiologicznych	15 h	-----	2
2	Konsekwencje psychologiczne uszkodzenia mózgu o zróżnicowanej etiologii, charakterystyce lokalizacyjnej i etiologicznej	20 h	2 miesiące (nie mniej niż 240 h)	13
3	Elementy neuropsychologii dzieci i młodzieży	20 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8
4	Problemy neuropsychologiczne chorych w wieku podeszłym	15 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	7
5	Specyficzne problemy neuropsychologiczne chorych w oddziale neurochirurgii	15 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	7
6	Praktyczne aspekty diagnostyki neuropsychologicznej	20 h	-----	2
7	Pomoc i rehabilitacja neuropsychologiczna	15 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	7

MODUŁ IV - PSYCHOLOGIA KLINICZNA DZIECI I MŁODZIEŻY

L.p.	Moduł	Teoria – Liczba godzin	Staż – Liczba godzin	ECTS
1	Zaburzenia psychiczne i zachowania u dzieci i młodzieży	30 h	2,5 miesiąca (nie mniej niż 300 h)	17
2	Grupy szczególnego ryzyka zaburzeń w okresie dzieciństwa i dorostania	30 h	2,5 miesiąca (nie mniej niż 300 h)	17
3	Specjalistyczna diagnoza psychologiczna dzieci i młodzieży	20 h	-----	2
4	Podstawowe formy pomocy psychologicznej dla dzieci, młodzieży i ich rodzin	30 h	1 miesiąc (nie mniej niż 120 h)	8
5	Kompetencje psychologów pracujących z dziećmi i młodzieżą	10 h	-----	2